

British and Ukrainian newspaper editions in each language. The structure of specifying constructions was analyzed in accordance to the number of the constituents of the construction, order of the components, their immediate or distant positioning and the phenomenon of linguistic reference. It was found out that the specifying constructions can be of various structural models, though the simplest ones prevail in both languages. The analysis of factual material has shown that specifying relationships can be also found in parceled constructions. The analysis of specifying constructions should be continued as this method may be used for describing and systematization of the specifying constructions in other functional styles of the English and Ukrainian languages as well as in other languages. This kind of researches would increase the reliability of the obtained results.

Key words: newspaper functional style, specifying construction, parceled construction, specifying, parceling, structural model.

УДК 373.542:811.161.2

Станіславова Л. Л.,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри слов'янської філології
Хмельницького національного університету
E-mail: riska761@gmail.com

ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ТА ІНТЕРАКТИВНИХ ВПРАВ У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «КУЛЬТУРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ»

У статті описано прийоми удосконалення інформаційно-комунікаційної компетенції студентів-філологів шляхом залучення їх до виконання і розробки електронних тестових завдань та інтерактивних вправ із використанням різних програмних інструментів.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційна компетенція, комп'ютерна лінгводидактика, програмні інструменти.

Сучасний філолог (викладач, вчитель), опановуючи, удосконалюючи фахові компетентності, особливу увагу повинен приділяти компетентності інформаційно-комунікаційній. Остання передбачає володіння інформаційно-комунікаційними технологіями навчання (ІКТ), які у процесі інформатизації освіти стають визначальним чинником формування навчального середовища нового типу. Під інформаційно-комунікаційними розуміємо технології, що допускають інтегроване представлення структурованої різними способами текстової, графічної, анімаційної, відео- та звукової інформації. Засоби реалізації ІКТ – сучасні програмно-технічні комплекси та мережі. Чи не загальноприйнятою на сьогодні є висловлювана багатьма дослідниками думка про те, що використання ІКТ дозволяє реалізовувати індивідуалізований підхід у навчанні, урізноманітнювати форми подання інформації, посилювати мотивацію навчання, активізувати навчальну діяльність, використовувати ігрові прийоми, занурення в уявні ситуації, реалізовувати швидкий зворотний зв'язок, інтерактивність [3, с. 255], а це означає – осучаснювати навчання, підвищувати його продуктивність.

Дослідження різноманітних аспектів застосування ІКТ у викладанні філологічних дисциплін сконцентровані у сфері інтегрованої галузі знань, яка на сьогодні у вітчизняній науці має декілька назв, серед яких найпоширеніші – «електронна лінгводидактика» [1; 7], «комп'ютерна лінгводидактика» [2; 8]. Чіткої диференціації між цими назвами не вироблено, тому навіть в одній науковій роботі вони можуть використовуватися як дублетні. Початок лінгводидактиці закладено у середині 80-х років минулого століття (Computer – Assisted – Language – Learning, роботи американського науковця М. Леві). Розвиток цієї галузі знань у вітчизняній науці особливо активізувався наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. Увага дослідників більшою мірою зверталася і звертається до питань викладання іноземної мови; але останніми роками і мова, література українські стали предметом зацікавлення електронної лінгводидактики [6; 9; 11 тощо].

Зі значної кількості наукових праць варто виокремити статті В. І. Бадер [1] та О. А. Кучерук [7], що містять своєрідний підсумок досягнень електронної лінгводидактики у сфері україномовної освіти, а також окреслюють подальші шляхи її розвитку. Аналіз згаданих та низки інших праць дозволяє зробити висновок, що достатньо активно розробляються сьогодні теоретико-методичні основи впровадження ІКТ у процес викладання української мови, літератури, як у школі, так і у ВНЗ, узагальнюється практичний досвід роботи вчителів, викладачів – особливо в аспекті пошуку оптимальних форм і методів використання різноманітних засобів ІКТ при викладанні окремих дисциплін. Сучасні викладачі ВНЗ активно набувають такого досвіду і оприлюднюють його. Але окремі аспекти використання ІКТ залишаються недостатньо представленими у науково-методичній літературі. Зокрема, це стосується питань розробки за допомогою різних програмних інструментів та використання у навчальному процесі електронних тестових завдань та інтерактивних вправ.

Мета нашої статті – описати методику застосування електронних тестових завдань та інтерактивних вправ у процесі викладання студентам-філологам дисципліни «Культура української мови».

Завдання дисципліни «Культура української мови» – сприяти підвищенню мовленнєвої культури студентів в аспекті опанування таких якостей мовлення, як його правильність, точність, багатство, чистота, доречність, логічність, достатність і ясність, виразність; сформувати уміння продукувати висловлювання, тексти різної функціонально-стильової належності, що відповідають згаданим якостям, а також уміння редагувати чужі тексти. Реалізація цього завдання передбачає ретельне ознайомлення з теоретичним матеріалом, зі зразковими текстами різних стилів і виконання практичних завдань. Специфіка практичних завдань із культури мови така, що більшість їх орієнтована на досягнення певного автоматизму в дотриманні мовних норм різних рівнів, а також у виявленні помилок у редагованих текстах. Тому кількість різноманітних вправ, які пропонується опрацювати студентам, має бути доволі значною. Виконання їх традиційним способом (без залучення програмно-комп'ютерних засобів) суттєво зменшує цю кількість. Необхідність узвичаєного записування текстового матеріалу відволікає увагу студентів від засвоєння власне правил і особливостей слововживання, акцентуації, побудови синтаксичних конструкцій тощо. Ситуація суттєво змінюється за умови роботи студентів із електронними інтерактивними вправами (ЕІВ), що знімає проблему кількісного їх обмеження, дає можливість значно економити час на виконання кожної вправи, зосереджуватися на набутті саме необхідних в аспекті культури мовлення навичок. Зауважимо, що активне застосування у викладанні дисципліни «Культура української мови» ЕІВ не виключає вживання інших видів вправ і завдань, зокрема таких, що орієнтовані на розвиток здатності редагувати цілісні тексти, творити власні тексти тощо. Відтак важливим завданням викладача є визначення того матеріалу, який підлягає опануванню саме шляхом використання ЕІВ.

Набуття тих чи інших знань, формування умінь і навичок у процесі навчання неможливе без використання певних форм контролю. У сучасній лінгводидактиці усталилася думка щодо ефективності тестової форми контролю, яка має такі переваги: об'єктивність оцінювання знань, умінь і навичок студентів, нескладність у проведенні, економія часу, необхідного для виконання тесту і його перевірки, тощо. Хоча, як знову ж таки зазначають науковці й практики, не всі знання, навички й уміння, необхідні для становлення майбутнього фахівця, можна перевірити за допомогою тестів. Відтак викладач і щодо застосування тестових форм контролю має визначитися, який саме матеріал, які теми, розділи дисципліни цим формам підлягають.

Тести з тієї чи іншої галузі знань, дисципліни повинні відповідати певним вимогам, щоб мати статус власне тестів. В. А. Коккота дає таке визначення лінгводидактичного тесту: це «підготовлений згідно з певними вимогами комплекс завдань, які пройшли попереднє випробування з метою визначення показників його якості і дозволяють виявити в учасників тесту ступінь їх мовної (лінгвістичної) та /чи мовленнєвої (комунікативної) компетенції, і результати якого піддаються певному оцінюванню за заздалегідь встановленими критеріями» [4, с. 8]. Говорячи про тести з культури української мови, ми маємо на увазі нестандартизовані тестові завдання, створювані на

потребу конкретних занять для локального навчального тестування, оскільки на сьогодні бази тестів з цієї дисципліни, які пройшли б апробацію на валідність, стандартизованість, об'єктивність у загальнонавчальному масштабі, не існує.

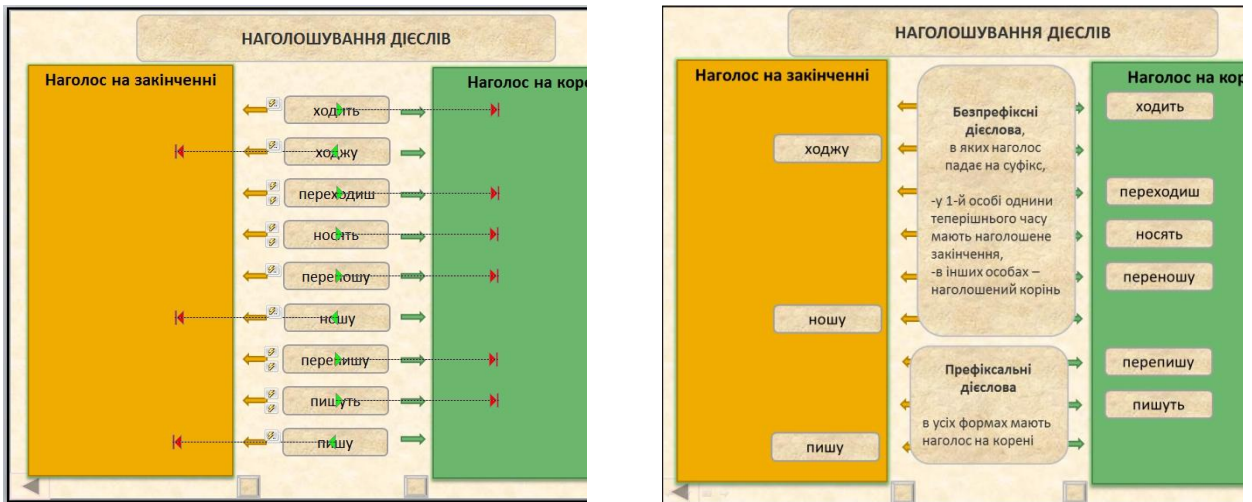
Досвід викладання дисципліни «Культура української мови» показує, що ЕІВ найефективніше сприяють опануванню початкового матеріалу за темами, пов'язаними з мовними нормами різних рівнів («Орфоепічні та акцентуаційні норми української мови», «Лексико-фразеологічні норми...», «Морфологічні норми...», «Словотвірні норми...», «Синтаксичні норми...»). І проведення контролю різних типів за допомогою електронних тестових завдань (ЕТЗ) теж у першу чергу можливе саме щодо згаданого вище матеріалу.

Формуванню викладачем банку ЕІВ та ЕТЗ повинно також передувати вирішення питання щодо вибору технічних засобів і програмних інструментів, які мають використовуватися для їх створення і виконання. У навчальній аудиторії у розпорядженні сучасного викладача зазвичай є комп'ютер викладача, мережа студентських комп'ютерів (з виходом в Internet або локальна), проектор з екраном (або телевизор із великим екраном), а також багато програмних інструментів для роботи з електронними дидактичними ресурсами. Серед них – текстовий редактор MSExcel, програма підготовки презентацій MSPowerPoint; веб-додатки (LearningApps, MOODLE тощо), тестові оболонки (Майстер-Тест, HotPotatoes тощо). Ці програмні інструменти мають різні характеристики, що впливають на їх відбір та використання, серед них: зручність інтерфейсу, мова інтерфейсу, можливість імпорту тестових завдань із текстових та інших файлів, імпорту мультимедійних файлів, можливість створення різних типів тестів, встановлення індивідуальних параметрів тестування, можливість автоматичної перевірки і збереження протоколу тестування, захищеність паролем, доступність для викладачів, що не володіють навиками програмування, вартість, можливість роботи з тестом тільки в мережі чи в автономному режимі тощо.

На нашу думку, в ході аудиторних занять з дисципліни «Культура української мови» доцільно використовувати ЕІВ на етапі представлення нового матеріалу (коли необхідно сформувати мотивацію до його сприйняття), на етапі закріплення матеріалу, ЕТЗ – для здійснення контролю: вхідного чи прикінцевого.

Найефективнішим програмним інструментом для створення ЕІВ нам видається програма PowerPoint. Вона має такі можливості, як покадрове подання матеріалу, підтримка технології вставлення об'єктів – рисунків, відеокліпів, аудіофайлів, фото тощо, підтримка технології гіперпосилань, анімація будь-якого елемента слайду, міжслайдова анімація. Підготовлені на основі цієї програми презентації можна демонструвати як на настінному чи телевізійному екрані, так і на екранах моніторів мережі комп'ютерів в аудиторії. За допомогою PowerPoint можна із найменшими затратами часу створювати візуалізовані, анімовані ЕІВ для групового виконання, зокрема вправ в ігровій формі, які викликають зацікавлення в аудиторії, активують процес навчання, піднімають емоційний фон, у разі необхідності формують змагальну ситуацію – це перетворює студента із пасивного слухача на активного учасника навчального процесу.

Рис. 1

На Рис. 1 наведено фрагмент блоку інтерактивних вправ «Акцентуаційні норми української мови», побудованого на основі технології тригерів, яка використовується у ході представлення правил акцентуації в українській мові. Студентам пропонується за допомогою кольорових індикаторів-тригерів розташувати кожне дієслово із наведеного списку в одному із двох полів («наголос на закінченні»; «наголос на корені»). При клацанні мишею на кольоровому індикаторі, що є тригером правильної відповіді, дієслово переміститься у «своє» поле, якщо відповідь неправильна – особливим виділенням сигналізує про помилку. Студенти мають можливість активувати свої залишкові знання щодо нормативного наголошування дієслів, на основі спостереження за розташуванням дієслів-прикладів спробувати самостійно сформулювати відповідне правило, а потім порівняти його із правилом, що буде виведене на слайд після завершення опитування.

На етапі закріплення нового матеріалу ЕІВ доцільно представляти студентам у складі нелінійно організованої презентації, що містить як самі завдання, так і теоретичний матеріал (зазвичай викладений у формі таблиць), фрагменти довідкової літератури, посилання на зовнішні джерела: у такій презентації між окремими слайдами шляхом використання гіперпосилань задається значна кількість розгалужень, передбачається «ручна» навігація за допомогою низки кнопок управління. Працюючи з такою презентацією, студент (чи група студентів) мають можливість за потреби звертатися до матеріалів, необхідних для правильного виконання завдань, що суттєво підвищує результативність виконання вправ.

На Рис. 2 (див. наступну стор.) наведено фрагмент презентації «Лексичні норми української мови, що містить інтерактивну вправу, пов'язану з вибором відповідного змістові речення пароніма; гіперпосилання, яким є слово «довідка» у формулюванні завдання, дає можливість переходити у разі необхідності до словникових матеріалів, що допомагають зорієнтуватися у змісті кожного пароніма.

Рис. 2

Подібні вправи можна виконувати у двох формах: коли комп'ютер використовується у демонстраційному режимі (комп'ютер у викладача + демонстраційний екран); коли комп'ютер використовується в індивідуальному режимі (комп'ютер у розпорядженні кожного студента).

Ефективним засобом проведення аудиторного вхідного контролю, контролю засвоєння знань наприкінці заняття є експрес-тестування. Для такої форми роботи ефективними є ЕТЗ, створені за допомогою тестової оболонки Майстер-Тест. Вона дозволяє формувати різноманітні тестові завдання відкритого та закритого типів. Кількість питань, що можуть додаватися до тестового завдання, – практично необмежена, кількість відповідей – до 6. У завдання, у варіанти відповідей можна вмонтовувати графічні зображення, аудіо- та відеофайли; гіперпосилання на джерела інформації, до яких студентам варто звернутися у разі неправильної відповіді на питання. Викладач може задати різну кількість балів (від 1 до 10) для оцінки кожного питання, дату та час тестування. Після завершення роботи в режимі он-лайн формується протокол тестування. Перевагою оболонки Майстер-Тест є те, що створені на сайті тестові завдання можна завантажити на персональний комп'ютер, а відтак студенти мають змогу працювати із цими завданнями навіть без підключення до мережі Internet і після завершення роботи отримувати детальну інформацію про її результати, аналізувати допущені помилки. Електронна адреса сервера Майстер-Тест – <http://master-test.net/uk>.

Тестовий тематичний, рубіжний, підсумковий контроль з метою оцінювання результатів навчання доцільно проводити з використанням веб-додатка MOODLE, що становить собою платформу, яка дозволяє за бажанням використовувати цілу низку інструментів. Зокрема, тут є можливості для полегшеного імпортування ЕТЗ із уже готових текстових файлів, для компіляції завдань із банку даних при формуванні тестів, для чіткого визначення параметрів їх виконання і оцінювання, для фіксації та аналізу отриманих результатів тощо. Кожен тест може формуватися із використанням завдань одного або різних форматів (закритого, відкритого). Заслугує на увагу можливість надання студентам кількох спроб для виконання ЕТЗ та можливість перегляду викладачем кожної спроби, що дозволяє оцінити статистику помилок, уміння студентів виправляти їх, здатність використовувати підказки та коментарі. Платформа MOODLE досить зручна у використанні, але має низку недоліків – працювати з нею можливо тільки у режимі он-лайн, її використання у навчальному закладі потребує потужної мережі комп'ютерів і досвідченого адміністратора. Тому, за неможливості використовувати для згаданих вище типів контролю платформи MOODLE, можна обмежитися використанням тестової оболонки.

Домінуючу частку знань та умінь із кожної дисципліни сучасні студенти повинні здобувати у ході самостійної роботи. Формами такої роботи, зокрема щодо тем, пов'язаних із мовними нормами різних рівнів, є виконання домашніх ЕІВ, ЕТЗ та індивідуальних проектів.

Досить результативною є самостійна робота студентів із ЕІВ, створеними за допомогою веб-додатка LearningApps. На сервісі LearningApps є багато розроблених за допомогою десятків шаблонів інтерактивних вправ, зокрема з української мови. Шаблонами вправ LearningApps передбачено вбудовування мультимедійного контенту, а також надання довідкової інформації з різних джерел, використання системи підказок, подання елементів вправи у послідовному чи довільному порядку, обов'язкове ознайомлення із правильними відповідями на завдання: чи після кожного завдання, чи після завершення вправи (залежно від типу шаблону чи від бажання автора вправи). Усе це робить процес виконання вправ досить захоплюючим, що, за умови дотримання викладачем відповідних

дидактичних вимог до їх формування, сприяє значному зростанню ефективності самостійної роботи студентів. Але найсуттєвішим є те, що сервіс надає можливість створювати власний банк дидактичних матеріалів кожному зареєстрованому користувачеві. Відтак для опанування окремих тем дисципліни «Культура української мови» на сервері ми розмістили колекції вправ, створених на основі шаблонів, таких як: вправи на вибір (одиничний чи множинний) правильних відповідей із поданого переліку; на встановлення відповідності, віднесення до тієї чи іншої групи за однією чи декількома ознаками; на заповнення пропусків у поданих формах шляхом вибору готових варіантів або введення літер із клавіатури. Приклади авторських вправ на сервері LearningApps за темою «Морфологічні норми української мови. Іменник»: *Рід іношомовних слів. Кличний відмінок іменників. Іменники – власні географічні назви у родовому відмінку однини. Творення жіночих та чоловічих імен по батькові. Складні слова у відмінкових формах.*

LearningApps дозволяє викладачеві «запрошувати» своїх студентів до роботи на сервері шляхом формування індивідуальних акаунтів, які об'єднуються у групи під опцією «Мій клас». Членам групи можна пропонувати ті чи інші вправи із власної колекції викладача, отримувати інформацію про факт виконання вправи (на жаль, це тільки констатація абсолютно правильного виконання або наявності помилок – їх кількість не фіксується; протокол оцінювання в балах не ведеться). Тобто основний спосіб оцінювання роботи студентів із EIB у LearningApps – самооцінка.

Зауважимо, що кожен зареєстрований на сервері LearningApps студент має можливість створювати власні вправи у своєму акаунті. Ці вправи автоматично потрапляють у звітний розділ «Мого класу» викладача-куратора групи, що дозволяє викладачеві «бачити» студентську вправу, контролювати хід її створення, своєчасно вказувати на недоліки (для цього можна використовувати чат сайту), оцінити кінцевий результат.

Такі та подібні самостійно виконувані індивідуальні проекти – ефективний засіб формування професійних компетенцій майбутніх філологів, особливо компетенцій інформаційно-комунікаційних. Вони надають студентам можливість набувати умінь і навичок самостійного пошуку, аналізу та відбору необхідної інформації, привчають до самостійної роботи із програмними засобами.

Виконанню згаданих проектів повинне передувати озброєння студентів системою знань щодо дидактичних вимог, які висуваються до створення інтерактивних вправ, тестових завдань. Пошук цієї інформації вони можуть здійснювати самостійно або використовувати список літератури, пропонований викладачем [скажімо: 5; 12]. Для того, щоб студенти могли працювати із програмними інструментами як розробники вправ і завдань, їм пропонується ознайомитися із відповідними інструкціями, для прикладу: Створення тестів у PowerPoint; Робота з інтерактивними вправами на веб-сервісі LearningApps; Створення тестів на сервері MOODLE.

Пропонована нами інструкція для створення EIB, ETЗ у програмі PowerPoint містить рекомендації щодо створення сценарію вправ, тестів, пояснення щодо формування інтерактивних слайдів на основі гіперпосилань, на основі використання анімаційних ефектів, коли фігура слайду є тригером виконання ефекту щодо самої себе, є тригером виконання ефекту щодо іншої фігури (інших фігур) на слайді, рекомендації щодо вбудовування у слайд графічної, звукової, відеоінформації тощо. Інструкція для створення ETЗ у веб-додатку LearningApps містить інформацію про реєстрацію на сервері, про інтерфейс тестової оболонки, про особливості роботи на сервері у ролі «студент». Оскільки студент-філолог готується у першу чергу до викладацької професійної діяльності, інструкція містить інформацію і про дії, які може виконувати на сервері студент у ролі «викладач». Подібним чином сформовані інструкції для роботи з веб-додатком MOODLE, з тестовою оболонкою Майстер-Тест.

Розроблені в ході індивідуального проектування вправи і тестові завдання є тим матеріалом, який студенти зможуть використовувати у майбутній професійній діяльності, зокрема уже під час проходження педагогічної практики.

Отже, у процесі вивчення дисципліни «Культура української мови» студенти, опановуючи теоретичні знання та набуваючи практичних умінь, навичок, активно удосконалюють інформаційно-комунікаційну компетенцію, зокрема шляхом залучення до виконання та самостійного створення EIB та ETЗ. Як показує наш досвід, водночас підвищується результативність навчання студентів, оскільки використання ІКТ дає можливість урізноманітнювати форми проведення занять, упроваджувати творчі форми навчальної діяльності, що дозволяє досягнути більшої глибини розуміння навчального матеріалу. На нашу думку, надалі потребує уваги проблема створення цілісної мультимедійної навчально-методичної бази з дисципліни «Культура української мови», особливо в аспекті дослідження методичних підходів до розробки і використання мультимедійних навчальних систем для лекційних занять.

Список використаної літератури

1. Бадер В. І. Електронна лінгводидактика: стан і перспективи / В. І. Бадер // Освіта та педагогічна наука. – 2012. – № 2 (151). – С. 34–43.
2. Златів Л. М. Комп'ютерна лінгводидактика у викладанні мовознавчих дисциплін для студентів-філологів / Л. М. Златів // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». – Серія «Психологія і педагогіка»: збірник наукових праць. – Острог, 2013. – Вип. 29. – С. 116–121.
3. Іванов Ю. І. Лінгводидактичний потенціал інформаційно-комунікаційних технологій на уроках української мови / Ю. І. Іванов // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. – 2010. – Ч. II. – № 22 (209). – С. 254–260.
4. Коккота В. А. Лингводидактическое тестрование: [науч.-теор. пособие] / В. А. Коккота. – М. : Высшая школа, 1989. – 359 с.
5. Конструювання тестів. Курс лекцій: навчальний посібник / Л. О. Кухар, В. П. Сергієнко. – Луцьк, 2010. – 182 с.
6. Кучерук О. А. Інтеграція комп'ютерних методів у традиційну систему організації самостійної роботи учнів з української мови / О. А. Кучерук // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2011. – Вип. 57. – С. 72–75/
7. Кучерук О. А. Основні напрями розвитку електронної лінгводидактики / О. А. Кучерук // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2014. – Т. 41. – № 3. – С. 83–91/
8. Пиотровская К. Р. Современная компьютерная лингводидактика / К. Р. Пиотровская // Научно-техническая информация. Сер. 2. Информационные процессы и системы. – М., 1991. – № 4. – 33 с.
9. Рождественська Д. Б. До проблеми застосування інформаційно-комунікаційних технологій при вивченні української мови та культури мови у загальноосвітній середній школі (на матеріалі 6–9 кл.) / Д. Б. Рождественська, Н. В. Сороко // Інформаційні технології і засоби навчання : збірник наук. праць – К. : Атіка, 2005. – С. 162–171.
10. Семенів Н. Електронний підручник з рідної (української) мови як засіб реалізації особистісно орієнтованого навчання / Н. Семенів // Українська мова і література в школі. – 2005. – № 5. – С. 2–6.
11. Скуратівський Л. В. Інформаційні технології як засіб мовленнєвого розвитку учнів у процесі навчання української мови в основній школі / Л. В. Скуратівський // Українська мова і л-ра в школі. – 2005. – № 4. – С. 7–10.
12. Трегубова Г. М. Методологічні основи організації тестового контролю знань студентів / Г. М. Трегубова // Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»: Філософія. Психологія. Педагогіка. – 2007. – № 2, Ч. 1. – С. 139–143.

Станиславова Л. Л. Применение электронных тестовых заданий и интерактивных упражнений в преподавании дисциплины «Культура украинского языка».

Аннотация

В статье описаны приемы усовершенствования информационно-коммуникативной компетенции студентов-филологов путем привлечения их к выполнению и разработке электронных тестовых заданий и интерактивных упражнений с использованием различных программных инструментов.

Ключевые слова: *информационно-коммуникативная компетенция, компьютерная лингводидактика, программные инструменты.*

Stanislavova L. L. The use of electronic tests and interactive exercises in teaching of discipline «Culture of Ukrainian Language».

Summary

The article analyzes achievements of electronic linguistic didactics given in Ukrainian. It states that today researches both in school and at the university develop theoretical and methodological foundations to introduce ICT in teaching Ukrainian language and fiction. Practical experience of teachers is summarized, and it shows that didactic resources need further development by application of new software and still they should be used more intensively in learning process.

The article proves the need for electronic tests and interactive exercises in teaching particular topics of «Culture of Ukrainian Language» course to students-philologists. Methods to introduce electronic resources in the educational process are described. The advantage of such software tools as MS PowerPoint presentations program; LearningApps Web applications, MOODLE, Master Test shell to work with electronic didactic resources within the mentioned disciplines is stated. Methods of such a work during classes, self-training, and while making individual projects are described. This article contains hyperlinks to resources with examples of electronic interactive exercises and tests developed by the author of the article.

The prospects of further studies related to the creation of an integrated multimedia teaching framework of discipline «Culture of Ukrainian language» are defined. Main attention is paid to researching of methodological approaches to the development and use of multimedia training systems for lectures.

Key words: *information and communicative competence, electronic linguistic didactics, software tools.*